

Ed.

122. Frumvarp til laga

[106. mál]

um breyting á lögum nr. 97 27. desember 1973 um löndun á loðnu til bræðslu.

(Lagt fyrir Alþingi á 96. löggjafarþingi, 1974.)

1. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Skipulag og tilhögun á löndun á loðnu til bræðslu skal vera í höndum þriggja manna og jafnmargra til vara, eins samkvæmt tilnefningu samtaka fiskseljenda, eins samkvæmt tilnefningu Félags íslenskra fiskmjölsframleiðenda og eins án tilnefningar, sem jafnframt er formaður nefndarinnar. Skulu þeir skipaðir af ráðherra til eins árs í senn frá 1. janúar ár hvert. Verði ekki samkomulag meðal samtaka fiskseljenda um tilnefningu í nefndina, skipar ráðherra þann mann án tilnefningar. Nefnd þessi skal afla upplýsinga um móttökugetu sildar- og fiskimjölsverksmiðja og ákveða, hvenær löndun skuli hefjast eða hætta hjá einstökum verksmiðjum.

Nefndin skal veita fiskiskipum upplýsingar um móttökugetu einstakra verksmiðja um fjarskiptastöð. Skipstjóri hvers skips skal tilkynna nefndinni við brottför af veiðisvæði um aflamagn, veiðisvæði og löndunarhöfn. Vanræki skipstjóri að gefa framangreindar upplýsingar, getur viðkomandi skip glatað þeirri löndunarröð, sem það annars hefði haft, auk þess sem nefndin getur beitt viðurlögum samkvæmt 5. gr. Ef ekki er hægt að ákveða löndunarhöfn við brottför af veiðisvæði, skal nefndinni, í þeim tilvikum, tilkynnt um löndunarhöfnina eins fljótt og við verður komið og í síðasta lagi um leið og beygt er af langsiglingaleið til ákveðinnar hafnar, en samt sem áður skal nefndinni ávallt tilkynnt um aflamagn og veiðisvæði viðkomandi skips, um leið og haldið er af veiðisvæði. Fiskiskipi er óheimilt að leita löndunar hjá verksmiðju, þar sem nefndin hefur stöðvað löndun eða ekki auglýst laust móttökurými.

2. gr.

2. mgr. 4. gr. laganna orðist svo:

Kostnaður af framkvæmd laganna greiðist úr loðnuflutningasjóði eða með sérstöku gjaldi af hverri hráefnissmálest, jafnhárrí fjárhæð frá seljendum og kaupendum, eftir nánari reglum, sem ráðuneytið setur og skulu kaupendur standa skil

á gjaldi þessu, en Loðnunefnd hefur á hendi innheimtu og reikningshald. Verði í árslok afgangur af gjaldi, sem innheimt er með þessum hætti, skal hann geymast til næsta árs.

3. gr.

5. gr. laganna orðist svo:

Gerist stjórnendur verksmiðja brotlegir við 1. og 2. gr. þessara laga eða reglur settar samkvæmt þeim, skal nefndinni heimilt að stöðva löndun í einstakar verksmiðjur fyrirvaralaust í allt að þrjá sólarhringa, þó að móttökuskilyrði séu fyrir hendi. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að stöðva löndun í viðkomandi verksmiðjur í allt að sjö sólarhringa.

Gerist stjórnendur loðnufrystihúsa brotlegir við reglur settar samkvæmt þessum lögum, skal nefndinni heimilt að stöðva móttöku einstakra verksmiðja á loðnuúrgangi frá viðkomandi loðnufrystihúsum fyrirvaralaust í allt að þrjá sólarhringa. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að stöðva móttöku einstakra verksmiðja á loðnuúrgangi frá viðkomandi loðnufrystihúsum fyrirvaralaust í allt að sjö sólarhringa.

Gerist skipstjórar brotlegir við 1. og 2. gr. þessara laga eða reglur settar samkvæmt þeim, skal nefndinni heimilt að setja löndunarbann á viðkomandi skip í allt að þrjá sólarhringa og jafnframt að svipta skipið áunnum flutningastyrk fyrir viðkomandi veiðiferð. Ef um ítrekuð brot er að ræða, skal nefndinni heimilt að setja löndunarbann á viðkomandi skip í allt að sjö sólarhringa og jafnframt að svipta skipið áunnum flutningastyrk fyrir viðkomandi veiðiferð. Nefndinni er heimilt að heita sömu refsingum gagnvart einstökum skipum, þegar landað er í gegnum loðnufrystihús til verksmiðja, sem hafa ekki tilkynnt laust móttökurými og þegar landað er með sama hætti til að fá löndun fyrr en löndunarröð skipsins segir til um.

Ef nauðsyn krefur, getur Loðnunefnd látið lögreglu framfylgja ákvörðunum nefndarinnar samkvæmt 1., 2. og 3. mgr. þessarar greinar.

Hver sá, er sekur gerist um brot á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim, skal sæta sektum og renna sektir í loðnuflutningasjóð.

Um mál út af brotum á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim, skal fara að hætti opinberra mála.

4. gr.

Sjávarútvegsráðuneytið getur sett reglur um löndun á loðnu til frystingar, enda ríki um þær samstaða milli sölusamtaka hraðfrystihúsanna og samtaka útvegsmanna og sjómanna.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1975.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

1. janúar 1974 tóku gildi lög um löndun á loðnu til bræðslu. Þessi lög voru sett í framhaldi af lögum um skipulag á löndun á loðnu til bræðslu frá 31. desember 1972 og var við undirbúning þessarar lagasetningar tekið tillit til þeirrar reynslu, sem fékkst af eldri lögum við skipulag loðnulöndunar á vertíðinni 1973.

Á síðustu loðnuvertíð stunduðu um 135 skip veiðar á móti um 90 skipum árið áður. Á sama tíma urðu þær breytingar nánast einar á afkastagetu verksmiðjanna, að báðar verksmiðjurnar í Vestmannaeyjum tóku á móti loðnu á síðustu vertíð, en á vertíðinni 1973 tók aðeins önnur verksmiðjan við loðnu síðari hluta vertíðar.

Af framansögðu leiddi, að mun meiri erfiðleikar urðu í sambandi við loðnulöndunina og einstakir aðilar reyndu að fara í kringum lögina eins og mögulegt var, sérstaklega þar sem þau ná aðeins yfir löndun á loðnu til bræðslu, en ekki til frystingar.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Þær breytingar eru gerðar frá gildandi lögum, að sett eru skýrari ákvæði um tilkynningarskyldu skipstjóra til Loðnunefndar og að fiskiskipi er undir öllum kringumstæðum óheimilt að leita löndunar hjá verksmiðju, ef Loðnunefnd hefur ekki auglýst laust móttökurými.

Þá er einnig lagt til, að Loðnunefnd verði skipuð til eins árs í senn í stað þriggja ára áður.

Um 2. gr.

Lagt er til að heimilað verði að greiða kostnað af framkvæmd laganna úr loðnuflutningasjóði, en heimild til að innheimta sérstakt gjald af hverri hráefnislest verði áfram í lögnum, þar sem grípa yrði til þeirrar heimildar, ef Verðlagsráð sjávarútvegsins kynni að ákveða við verðlagningu einhverju sinni, að loðnuflutningasjóður yrði ekki starfræktur.

Um 3. gr.

Samkvæmt þessari grein eru sett inn refsíákvæði gagnvart loðnufrystihúsum, ef þau gerast brotleg við reglur nefndarinnar. Jafnframt eru sett inn refsíákvæði gagnvart skipum, ef þau eru þátttakendur í slíkum brotum.

Þá er lagt til að sektir vegna brota á lögnum og reglum settum samkvæmt þeim, skuli renna í loðnuflutningasjóð.

Um 4. gr.

Lagt er til að veitt verði heimild fyrir setningu reglugerða um löndun á loðnu til frýstingar, ef samstaða ríkir um það milli hagsmunaaðila og er þetta gert í samráði við fulltrúa þeirra.

Um 5. gr.

Þarfnast ekki skýringa.